

KORD AASTAS, ÜHEL MAIKUUPÄEVAL...

Endise Jõepere mõisa lähistel, Kadrina—Assamalla maanteest lääne pool, varjab põldude piiril sirguv kuusemets teekäija pilkude eest eesti kirjanduse ja kultuuri suurkuju Fr. R. Kreutzwaldi sünnikohta tähistavat graniidist monumenti. See J. Raudsepa loodud monument püstitati sinna avarale metsalagendikule 1953. aastal.

Tavaliselt valitseb seal häirimata vaikus, külastajaid käib vähe. Harva pöörab suvekuudel sinna viivale põlluvahelisele teele mõni ekskursioonibuss. (Nüüd, mil suure tee poolt on kaduma läinud suunav teeviit, juhtub seda veelgi harvem.)

Kuid kord aastas, ühel maikuupäeval, kostab legendikult noorte rõõmsaid hõikeid, korraldatakse maakonna koolide nn. Kreutzwaldi päev. Paarkümmend aastat tagasi kirjanik Osvald Toominga algatatud üritus on aja katsumustele vastu pidanud. Sel päeval tulevad koolide loodus- ja kirjandushuvilised korrastama eesti rahvuseepose koostaja sünnipaika ja istutama puid rajatavasse parki, mida kahjuks põdrad ja jänesed usinasti kahjustavad. Kohtutakse mõne tuntud kirjanikuga ja meelelahu-

tuse eest hoolitsevad ühe kooli taitlejad. Seitsme aasta eest lülitati päevakavva ka loodusviktoriin koolide võistkondadele.

Varematel aastatel on ürituses osalenud üle kahekümne kooli, kuid tänavused ahenenud transportivõimalused kärpsid osalejate arvu poole võrra. Pidades silmas looduskaitse aktuaalsust, kohtuti kirjaniku asemel looduskaitsetöötaja Marko Pomerantsiga.

Loodusviktoriinis osales üheksa kooli. Edukaim oli Haljala Keskkool (Tiit Altmäe, Kaisa Heinla, Anneli Käärrik, Katri Tammekand, juhendaja õpetaja Asta Tuusti), Eesti Looduskaitse Seltsi rändauhind, kaunis nahkkoites «Kalevipoeg» (1934. a. väljaanne) kuulub neile. Osalejate nimed kantakse eeposele lisatud võitjate lehele.

Järgnesid Simuna 9-kl. Kool (Krista Ojasaar, Kristi Ojasaar, Raine Proosa, Raili Vahter, juhendaja õp. Aita Hinnosaar) ja Roela Keskkool (Riivo Koppel, Ingrid Kondimäe, Madis Nurk, Marko Rillo, juhendaja õp. Tai-mi Soosalu).

Päeva lõpul esinesid Haljala Keskkooli taitlejad.

Aksei KUBAE